

ÖZET DEĞERLENDİRME – 2016/2017

		Kasım			Ocak - Kasım		
		2016	2017	(%)	2016	2017	(%)
Üretim	Toplam	150.681	163.460	8	1.329.812	1.543.587	16
	Otomobil	104.737	106.487	2	843.925	1.047.846	24
Pazar	Toplam	124.839	103.125	-17	862.929	839.626	-3
	Otomobil	95.783	75.956	-21	648.894	623.065	-4
İhracat	Toplam	117.042	112.638	-4	1.022.480	1.215.977	19
	Otomobil	83.635	74.966	-10	658.602	844.061	28
İhracat (\$)	Toplam	2.292.782.054	2.691.892.709	17	21.898.467.195	26.466.986.783	21
	Otomobil	950.971.854	1.075.768.968	13	7.250.273.148	10.803.943.111	49
İhracat (€)	Toplam	2.119.068.448	2.293.133.820	8	19.701.804.661	23.588.142.727	20
	Otomobil	878.509.301	916.401.186	4	6.528.421.540	9.644.410.215	48

2017 yılı Ocak-Kasım döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre, toplam üretim **yüzde 16**, otomobil üretimi ise **yüzde 24** oranında arttı. Bu dönemde, toplam üretim 1 milyon 544 bin adet, otomobil üretimi ise 1 milyon 48 bin adet düzeyinde gerçekleşti.

2017 yılı Ocak-Kasım döneminde toplam pazar **yüzde 3** oranında daralarak 840 bin adet düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde otomobil pazarı ise **yüzde 4** oranında daraldı ve 623 bin adet olarak gerçekleşti.

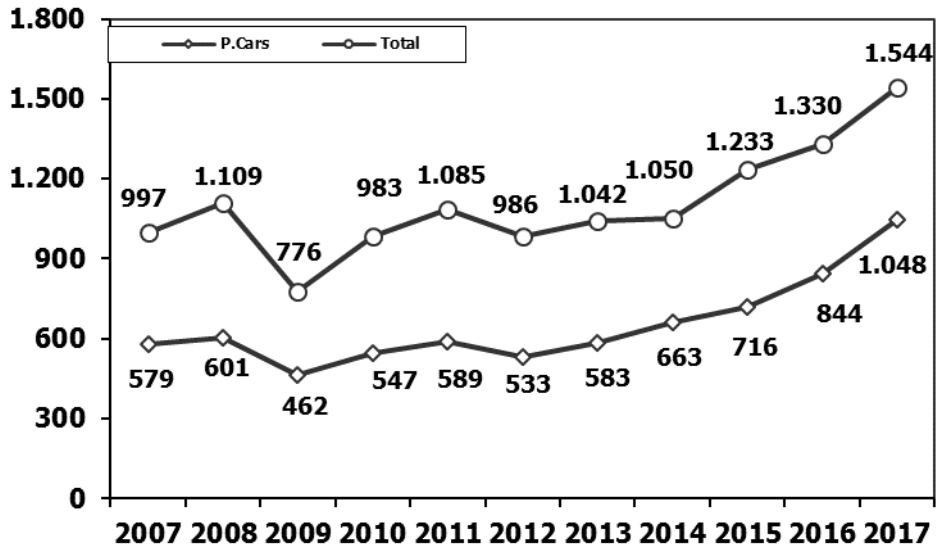
Ticari araç grubunda, 2017 yılı Ocak-Kasım döneminde üretim **yüzde 2** artarken, hafif ticari araç grubunda **yüzde 1**, ağır ticari araç grubunda ise **yüzde 18** seviyesinde arttı. Ağır ticarideki bu değişim baz etkisi kaynaklı olup 2015 yılı Ocak-Kasım dönemine göre üretimde **yüzde 31** azalma gerçekleşti. Aynı dönemde ticari araç pazarı **yüzde 1** ve hafif ticari araç pazarı **yüzde 2** oranlarında artarken, ağır ticari araç grubunda ise pazar **yüzde 7** geriledi. Ağır ticari araç grubunda pazar daralması son 2 yılda **yüzde 45** seviyesine ulaştı.

2017 yılı Ocak-Kasım döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre, toplam otomotiv ihracatı adet bazında **yüzde 19** oranında artarken, otomobil ihracatı ise **yüzde 28** oranında artış gösterdi. Bu dönemde, toplam ihracat 1 milyon 216 bin adet, otomobil ihracatı ise 844 bin adet düzeyinde gerçekleşti.

2017 yılı Ocak-Kasım döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre, toplam otomotiv ihracatı Dolar bazında **yüzde 21**, Euro bazında ise **yüzde 20** arttı. Bu dönemde toplam otomotiv ihracatı 26,5 Milyar \$ olarak gerçekleşirken, otomobil ihracatı **yüzde 49** artarak 10,8 Milyar \$ seviyesinde gerçekleşti. Euro bazında otomobil ihracatı ise **yüzde 48** artarak 9,6 Milyar € seviyesine yükseldi.

OTOMOTİV SANAYİİ 2017 YILI KASIM AYI SONUÇLARI**ÜRETİM**

- 2017 yılı Ocak-Kasım döneminde, önceki yılın aynı dönemine göre **yüzde 16** artış ile toplam 1 milyon 543 bin 587 adet taşıt aracı üretildi.
- **Toplam üretim, Ocak-Kasım dönemi üretimleri tarihsel gelişimi içinde sanayimizin en yüksek seviyesine ulaşmış oldu.**

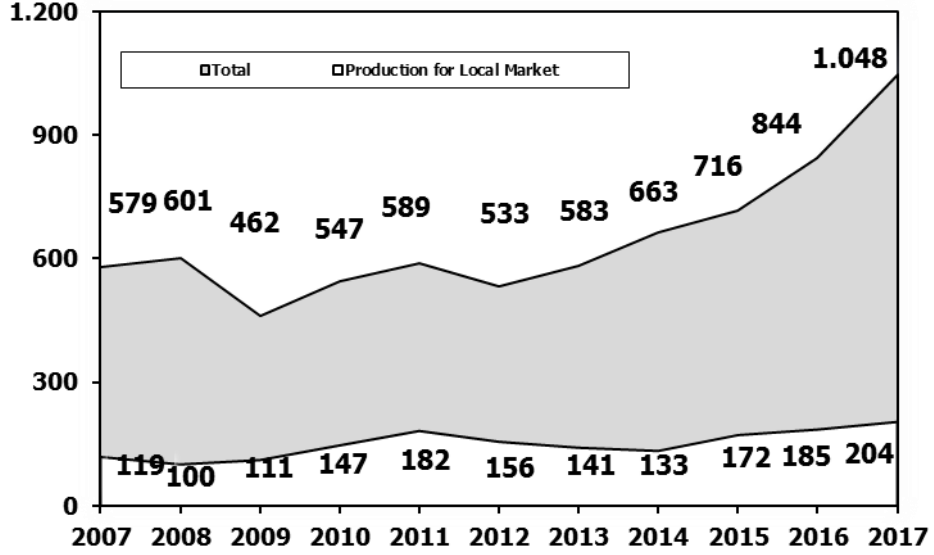
2007-2017 Toplam ve Otomobil Üretim Gelişimi (Ocak-Kasım) (x1000)

- 2017 yılı Ocak-Kasım döneminde traktör üretimi ile birlikte toplam üretim 1 milyon 592 bin 783 adet olarak gerçekleşti.
- 2016 yılı Ocak-Kasım dönemine göre, yük ve yolcu taşıyan ticari araçlar üretimi, 2017 yılı Ocak-Kasım döneminde **yüzde 2** artarken, ürün grubu bazında:

- K. Kamyonunda yüzde 60
- Minibüste yüzde 25
- B. Kamyonunda yüzde 23
- Midibüste yüzde 6 oranlarında artı ve
- Kamyonette **yüzde 1** oranında azalma kaydetti.
- Otobüste ise aynı seviyesini korudu.

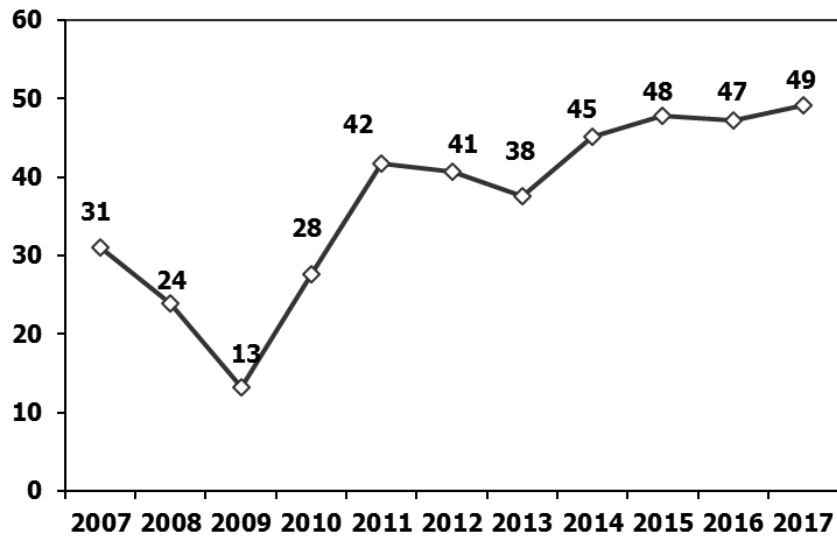
- 2017 yılı Ocak-Kasım döneminde otomobil üretimi, 2016 yılı aynı dönemine göre **yüzde 24** oranında artarak 1 milyon 48 bin adet düzeyinde gerçekleşti.
- **Otomobil üretimi 2007-2017 yılları arası verileri karşılaştırıldığında en yüksek seviyeye ulaşmış oldu.**

2007-2017 Otomobil Üretim ve İhracat Gelişimi (Ocak-Kasım) (x1000)

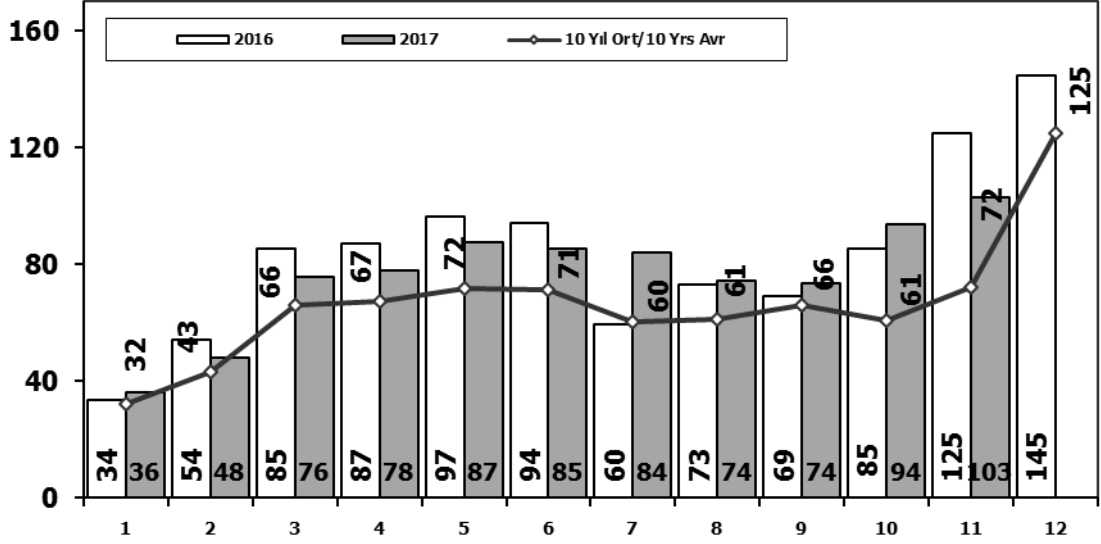
- 2017 yılı Ocak-Kasım döneminde traktör üretimi **yüzde 4** oranında artarak 49 bin 196 adet oldu.
- **Traktör üretimi 2007-2017 yılları arası verileri karşılaştırıldığında en yüksek seviyeye ulaşmış oldu.**

2007-2017 Traktör Üretim Gelişimi (Ocak-Kasım) (x1000)

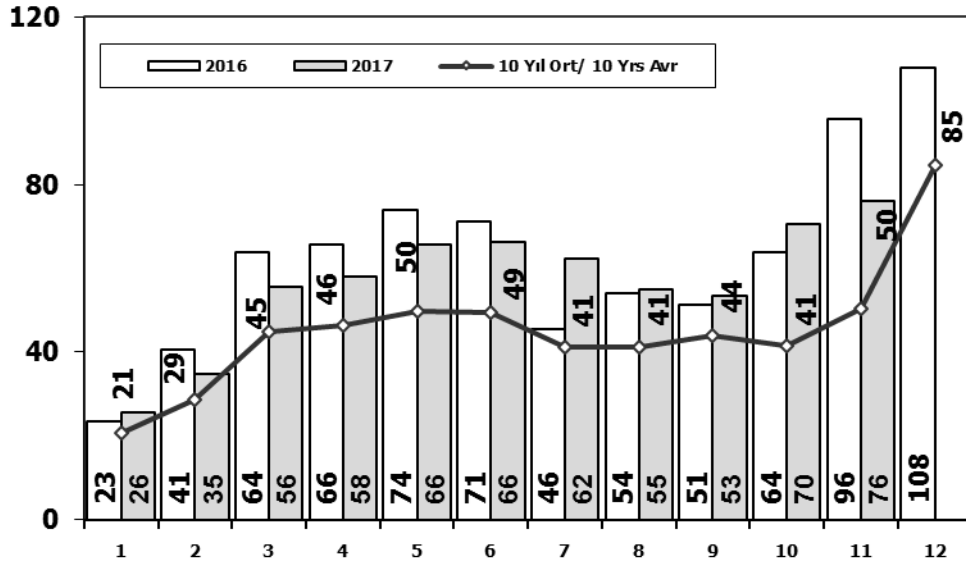

PAZAR

- 2017 yılı Ocak-Kasım döneminde toplam satışlar 2016 yılı aynı dönemine göre **yüzde 3** oranında azalarak 839 bin 626 adet seviyesinde gerçekleşti.

10 Yıllık Ortalama ve 2017/2016 Toplam Satışlar (x1000)

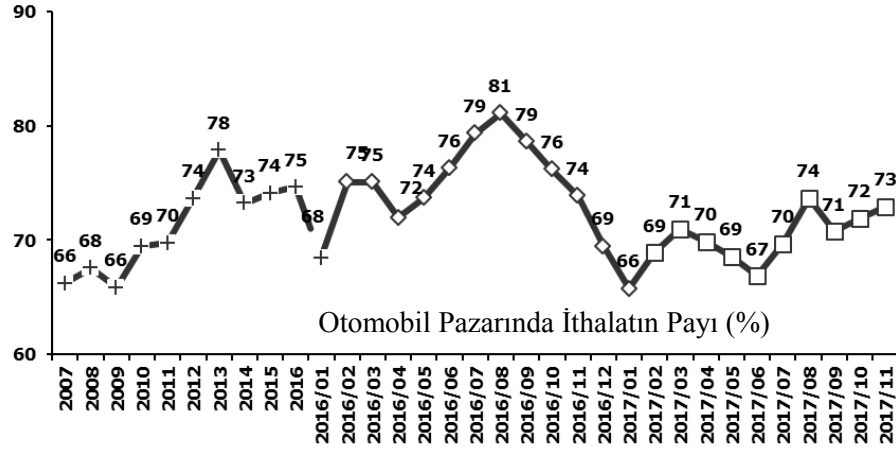
- 2017 yılı Ocak-Kasım döneminde otomobil satışları, 2016 yılı aynı dönemine göre **yüzde 4** oranında azaldı ve 623 bin 65 adet oldu.

10 Yıllık Ortalama ve 2017/2016 Otomobil Satışları (x1000)

- 2007–2017 yılı Ocak-Kasım dönemine ait **otomobil satışları** aşağıdaki tabloda belirtilmiştir. Buna göre, ithalatın pazar payının 2017 yılı Ocak-Kasım döneminde yüzde 70 olarak gerçekleştiği görülmektedir.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Yerli/Local	98.765	91.347	104.322	126.084	154.660	127.535	124.906	125.260	154.267	158.914	185.162
İthal/Imports	196.955	188.772	208.319	284.239	349.902	347.819	438.550	352.017	456.989	489.980	437.903
Toplam/Total	295.720	280.119	312.641	410.323	504.562	475.354	563.456	477.277	611.256	648.894	623.065
İthalat/Imports (%)	67	67	67	69	69	73	78	74	75	76	70

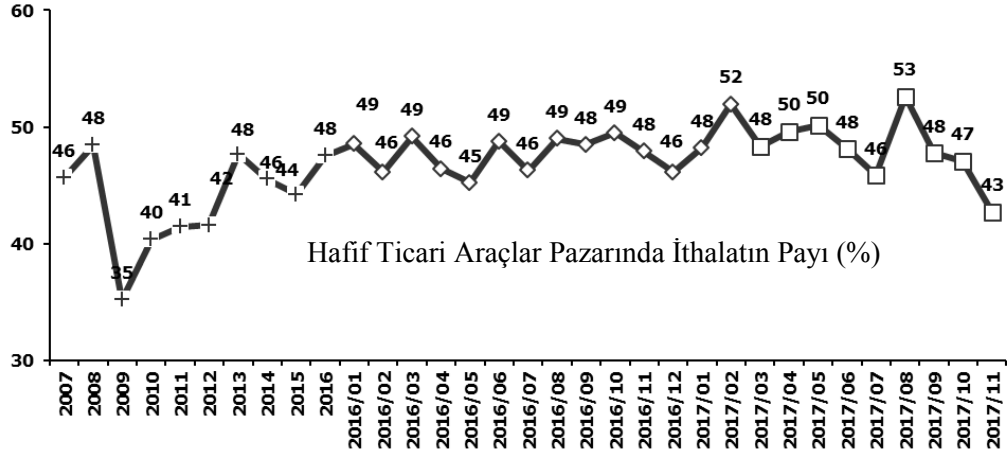
- 2017 yılı Ocak-Kasım döneminde geçen yıla göre toplam otomobil satışları **yüzde 4** ve ithal otomobil satışları **yüzde 11** azalırken, yerli otomobil satışları **yüzde 17** oranında arttı.

- 2007–2017 yılı Ocak-Kasım dönemine ait **hafif ticari araç (minibüs + kamyonet) satışları** aşağıdaki tabloda belirtilmiştir. Buna göre, ithalatın pazar payının 2017 yılı Ocak-Kasım döneminde yüzde 48 olarak gerçekleştiği görülmektedir.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Yerli/Local	106.555	88.231	100.187	120.879	133.091	108.109	83.292	75.223	110.098	100.720	102.265
İthal/Imports	91.561	83.595	55.375	81.342	98.876	78.898	76.912	68.192	90.490	92.194	94.624
Toplam/Total	198.116	171.826	155.562	202.221	231.967	187.007	160.204	143.415	200.588	192.914	196.889
İthalat/Imports (%)	46	49	36	40	43	42	48	48	45	48	48

- 2017 yılı Ocak-Kasım döneminde geçen yıla göre toplam hafif ticari araç satışları **yüzde 2** , yerli hafif ticari araç satışları **yüzde 2** ve ithal hafif ticari araç satışları **yüzde 3** oranlarında arttı.

- 2017 yılı Ocak-Kasım döneminde; geçen yıla göre **ağır ticari araç pazarı yüzde 7** oranında azalarak 19 bin 672 adet, **kamyon pazarı yüzde 5** oranında azalarak 17 bin 179 adet, **midibüs pazarı yüzde 3** oranında azalarak bin 712 adet ve **otobüs pazarı ise yüzde 37** oranında azalarak 781 adet düzeyinde gerçekleşti.
- Son 10 yıllık ortalamalara göre 2017 yılı Ocak-Kasım döneminde toplam pazar **yüzde 25**, otomobil pazarı **yüzde 36**, hafif ticari araç pazarı **yüzde 7** artarken; ağır ticari araç pazarı **yüzde 35** oranında düşüş gösterdi.

Pazar	10 Yıllık Ortalama (x1000)	2017 (x1000)	Değişim %
Toplam	672,8	839,6	24,8
Otomobil	458,0	623,1	36,1
HTA	184,4	196,9	6,8
ATA	30,5	19,7	-35,4

İHRACAT

- 2017 yılı Ocak-Kasım döneminde 844 bin adedi otomobil olmak üzere, toplam üretimin yüzde 79'unu oluşturan 1 milyon 216 bin adet taşıt ihraç edildi. 2017 yılı Ocak-Kasım döneminde gerçekleşen taşıt aracı ihracatı, 2016 yılına göre **yüzde 19** oranında arttı.
- Bu dönemde otomobil ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre **yüzde 28** oranında, ticari araç ihracatı **yüzde 2** oranında arttı. Traktör ihracatı ise 2016 yılı Ocak-Kasım dönemine göre **yüzde 2** azalarak 12 bin 271 adet olarak gerçekleşti.

Taşıt Araçları İhracatı (Adet)

SEKTÖR/SECTOR	2015	2016	2016	2017	2017/2016 (%)
			11 Ay-11 Mo		
OTOMOBİL/ P.Cars	604.683	745.709	658.602	844.061	28
TİCARİ ARAÇLAR / CV	387.652	395.673	363.878	371.916	2
* Kamyonet/Pick-Up	341.834	347.949	320.835	316.156	-1
* Minibüs/Minibus	38.255	34.790	31.044	41.860	35
* Kamyon/Truck	1.408	5.521	5.189	6.937	34
* Midibüs/Midibus	447	915	862	554	-36
* Otobüs/Bus	5.708	6.498	5.948	6.409	8
TAŞIT ARAÇLARI /MV TOTAL	992.335	1.141.382	1.022.480	1.215.977	19
TRAKTÖR/F.TRACTOR	14.932	13.651	12.577	12.271	-2
TOTAL	1.007.267	1.155.033	1.035.057	1.228.248	19

Kaynak: OSD

- Uludağ İhracatçı Birlikleri (UİB) verilerine göre, 2017 yılı Ocak-Kasım döneminde toplam ihracat, 2016 yılı aynı dönemine göre **yüzde 21** oranında arttı ve 26,467 milyar \$ oldu. Euro bazında da **yüzde 20** artarak 23,588 milyar € olarak gerçekleşti.
- Bu dönemde, dolar bazında ana sanayi ihracatı **yüzde 28**, yan sanayi ihracatı **yüzde 9** oranında arttı.

Otomotiv Ana ve Yan Sanayi İhracatı (ABD \$)

Sektör / Sector	2013	2014	2015	2016	2016	2017	2017/2016 (%)
					Ocak-Kasım / January-November		
Yan Sanayi İhracatı/Total Component Exports	9.065.017.539	9.504.013.791	8.641.977.425	8.947.915.672	8.239.913.492	8.994.519.280	9%
İç ve Dış Lastik / Tyres	1.130.005.891,78	1.126.709.610,14	960.550.807	978.284.060	899.459.107	1.038.234.894	15%
Emniyet Camı / Safety Glasses	135.230.309,67	143.208.298,99	124.564.841	119.569.736	109.716.320	124.785.598	14%
Motor (Engine)	319.294.885,46	171.893.752,32	221.897.271	370.561.589	342.380.808	433.380.659	27%
Akümülatör / Batteries	306.451.449,47	289.101.198,21	220.462.827	224.590.660	190.771.672	258.148.677	35%
Diğer Aksam ve Parça / Spare Parts&Components	7.174.035.002,35	7.773.100.931,83	7.114.501.679	7.254.909.627	6.697.585.586	7.139.969.452	7%
Ana Sanayi İhracatı/Total Vehicle Exports	12.491.591.365	13.259.499.977	12.977.346.859	15.302.074.705	13.658.553.702	17.472.467.503	28%
Otobüs / Bus	937.790.962,87	985.983.007,01	1.023.556.746	1.190.475.986	1.092.641.887	1.180.157.290	8%
Midibüs-Minibüs / Minibus- Minibus	147.769.644,17	97.685.509,12	130.195.838	238.911.957	214.789.004	196.151.502	-9%
Otomobil (P. Cars)	6.855.475.589,83	7.258.361.005,24	6.881.867.274	8.336.946.503	7.250.273.148	10.803.943.111	49%
Kamyon-Kamyonet/HCV-LCV	3.918.798.755,31	4.201.760.813,55	4.264.018.829	4.616.562.139	4.237.204.158	4.393.067.122	4%
Römork ve Yarı Römork/Trailer-Semi Trailer	218.385.731,69	252.354.014,20	252.397.167	265.323.711	246.475.718	206.737.977	-16%
Çekici/Truck-Tractor	77.907.406,95	38.396.524,81	48.108.959	316.355.575	309.491.572	396.240.250	28%
Tarım Traktörü/Farm Tractor	335.463.274,61	424.959.103,39	377.202.046	337.498.834	307.678.215	296.170.251	-4%
Toplam/Total	21.556.608.904	22.763.513.769	21.619.324.284	24.249.990.377	21.898.467.195	26.466.986.783	21%

Kaynak: Uludağ İhracatçı Birlikleri. UİB tarafından OSD için özel olarak analiz edilen Otomotiv İhracatı kapsamında; UİB Türkiye Genel Otomotiv Endüstrisi sınıflandırmasına kıyasla "Römork ve Yarı Römork", "Tarım Traktörü" verileri dahil edilmekte; "Kullanılmış Araçlar", "İki Tekerlekli Taşıtlar", "Demiryolu Taşıtları" hariç tutulmaktadır.

- Türkiye İhracatçılar Meclisi verilerine göre, toplam otomotiv sanayi ihracatı, 2017 yılı Ocak-Kasım döneminde yüzde 18 pay ile ihracat sıralamasında ilk sıradaki yerini korudu.

SEKTÖRLER (1.000 \$)	KASIM				OCAK - KASIM				SON 12 AYLIK			
	2016	2017	Değişim ('17/'16)	Pay(17)	2016	2017	Değişim ('17/'16)	Pay(17)	2016	2017	Değişim ('17/'16)	Pay(17)
Otomotiv Endüstrisi	2.253.216	2.645.548	17,4	19,4	21.541.483	26.045.475	20,9	18,3	23.389.013	28.391.922	21,4	18,3
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	1.312.656	1.440.305	9,7	10,6	15.619.154	15.611.867	0,0	10,9	17.007.575	16.948.947	-0,3	10,9
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.154.563	1.391.634	20,5	10,2	12.647.241	14.672.486	16,0	10,3	13.908.912	15.962.073	14,8	10,3
Çelik	739.255	1.084.406	46,7	8,0	8.148.872	10.319.460	26,6	7,2	8.908.832	11.243.791	26,2	7,2
Elektrik Elektronik ve Hizmet	898.554	1.012.900	12,7	7,4	9.028.952	9.411.577	4,2	6,6	9.963.516	10.358.792	4,0	6,7
Tekstil ve Hammaddeleri	693.725	728.664	5,0	5,3	7.221.435	7.409.261	2,6	5,2	7.848.705	8.054.636	2,6	5,2
Demir ve Demir Dışı Metaller	517.721	645.222	24,6	4,7	5.455.000	6.186.734	13,4	4,3	5.961.302	6.677.522	12,0	4,3
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	602.069	567.348	-5,8	4,2	5.744.677	5.810.290	1,1	4,3	6.286.431	6.424.574	2,2	4,1
Makine ve Aksamları	454.431	581.889	28,0	4,3	4.808.697	5.481.373	14,0	3,8	5.310.724	5.972.570	12,5	3,8
Madencilik Ürünleri	384.469	388.723	1,1	2,9	3.433.141	4.282.164	24,7	3,0	3.742.188	4.636.268	23,9	3,0
TOPLAM	11.935.084	13.629.173	14,2	100,0	128.897.209	142.662.849	10,7	100,0	140.648.027	155.443.373	10,5	100,0

Kaynak: TİM

Not: Kasım ayı ihracat verilerine, "İhracatçı Birlikleri Kaydından Muaf İhracat" verisi dahil değildir.